

איך עסקו שמונים חביבים ורזים עצבניים ובלונדים ביישנים ברצח עם

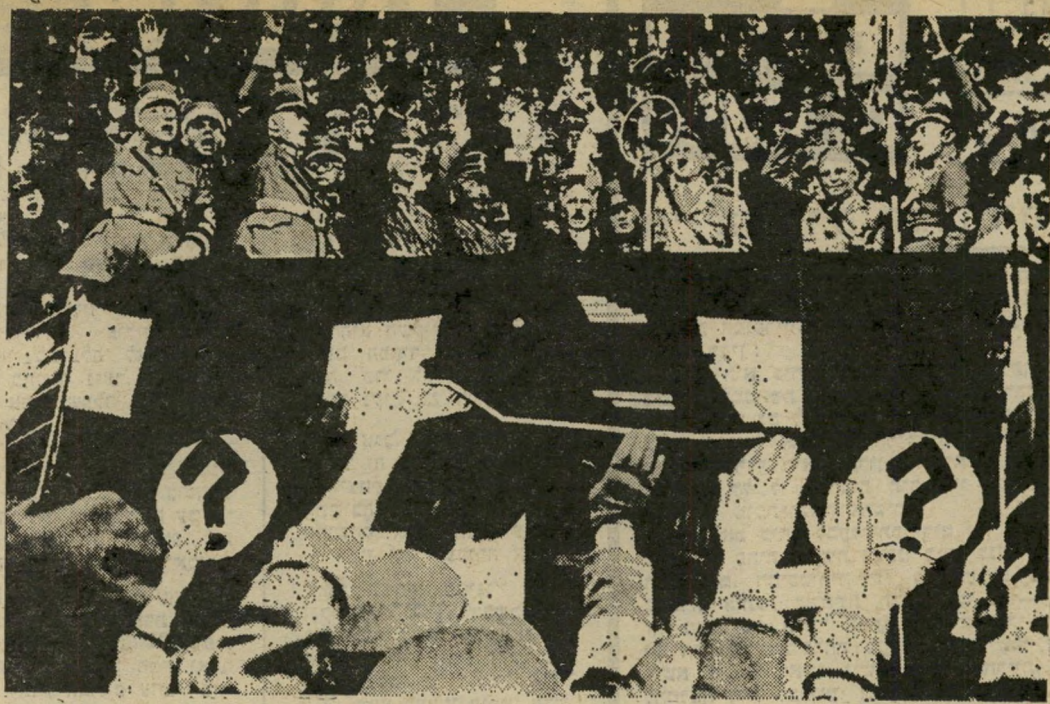
א. שואה זה גם אסון טבע

גם הפעם נושא לא מקורי. עוד הגיג אחד בין אלפי ההגיגים שנכתבו גם השנה, כמו בכל שנה בפרוס יום השואה, אם כי אין בכוונת קטע זה לחזור ולספר במה שקרה, או להתפלפל בדבר השינוי המטאפיזי והפילוסופי שביחסים שבין העם היהודי למורשתו ול-אלוהיו או לשאר אומות העולם. את זה כבר עשו ועוד יעשו אלפי המומחים לשואה ברבבות הספרים שכבר כתבו ושעוד יכתבו. בעמוד הקצר הזה תועלה בקיצור רק נקודה צנועה אחת, אם כי לדעת הכותב, חשובה ביותר, הנוגעת באותם מנהגים משונים וחסרי כל ערך לכשעצמם, שכאשר עורבבו ביחד ברגע ההיסטורי ה-מתאים ובטמפרטורה הנאותה ובסרי הנכון, יצרו את הפיצוץ הזה, אשר הפך כל מיני אנשים בלונדים וכהי-שיער, שמנים ורזים, סימפאטים ואנטיפאטים, לרוצחי עמים.

השואה היא התוצאה בלבד. והכינוי שואה, מפחית מערך האירוע, שכן שואה זה גם אסון טבע ותבוסה בדרוגל. כדאי לעסוק יותר בגורם עצמו מאשר ללמוד את התוצאה, ומוטב להעמיק בחקר הנאציזם וללמוד וללמד את תהליכי התפשטותו, מלעסוק בפולחן האפר השרוף, שהוא לכשעצמו רק בבואה לממדי הרצח ואינו מעורר דבר פרט לרגשות כאב וליצר נקם, שבהם לכש-עצמם אין בכדי למונע אירוע נוסף מן הסוג הזה. ומכיוון שהנאציזם הוא פרי מוחם ורוחם של בני-אדם בשר ודם, הרי שתופעה מעין זו עלולה לחזור בין בני-אדם בנסיבות מסוימות, ויש ללמוד לאתר נסיבות אלה מוקדם ככל האפשר.

שכן, מי היו הנאצים, למעט אחוז הפסיכופאטים המקובל, אם לא חבורת יקים שממנים וחביבים אוהבי פודלים ועוגות-קרקס ומוסיקה קלאסית קלה. תיראו את אותו איש אס-אס חביב שרואיין לסידרה, "עולם ב-מלחמה": זקן סימפאטי, מעמודי התווך של כל מושב-זקנים, מין סנטה-קלאוס נחמד שכזה, המדבר בצלילות למרות גילו הגבוה. כשהיה צעיר יותר, היה בודאי קצין חרוץ ומוכשר שכל מפקד היה גאה בו. במיקרה היה האיש הזה שליטו של הימלר, שבמיקרה היה אחראי לרצח העם הגדול ביותר בהיסטוריה. אולי, בנסיבות אחרות, היה אותו איש שחם פקיד בנק הביב ויעיל, ואדון הימלר לא היה יותר מאשר נהג אוטובוס פדאנטי ומרינש, אבל בהחלט לא מזיק.

מתוך אין סוף האפשרויות שעמדו בפני ההתפתחות ההיסטורית, מצויה גם האפשרות שהתנועה הנאצית הייתה מאמצת אל ליבה דווקא את היהודים ומכירה בהם כעם סגולה, בעוד שעיקר השינאה המלכדת הייתה מוגנית ומתמקדת בצוענים ובסלאבים בלבד. אך היו נראים חזברים אילו היהודים, כקבוצה אינטליגנטית, משכילה ומבריקה, היו משתלבים היטב בתוך המערכת הזו, ותופסים בה מקומות כבוד והופכים להיות ממעצבי דרכה. אולי היו מוצאים בכך את האפשרות לקחת נקם בכל הפריצים והמוזיקים הסלאביים, בעזרתו של בן-

חברית הארי האציל והנדיב, למטרת מציאת כבדת ארץ לאחיהם היהודים המדוכאים שבארצות אלה. היפותיות בלבד, אמנם, אבל לא פחות דימויונית ממה שקרה במציאות.

ב. תהלוכות ומצעדים

לזכר תהלוכות ומצעדים

למזלנו אנחנו מדינה קטנה מכדי שכל מיני תופעות נאציות הפוקדות אותנו, יגרמו למלחמה עולמית או לשואה מן הסוג שהיה באירופה. התופעות האלה קיימות גם אצלנו במידת מה, כשם שקיימות אצל עמים אחרים, ואולי אף בצורה מואצת יותר. למרות זאת, אם לא נזהר, אנחנו יכולים בהחלט להפוך למיני-רייך. יש אצלנו כל מיני סימפטומים שיכולים להיות סימנים לסתם גריפה קלה, בה במידה שיכולים להיות סימנים למחלה ממארת. יש לנו כל מיני "גזעים" (כידוע קיים בעברית אפילו המונח "גזעני" לתיאור איזה תימני על-אכיפק, או סתם בחור טוב — מעניין אם יש מילים דומות בשפות אחרות?) ויש לנו כל מיני עמים, "פרימיטיביים" שאנו מושלים בהם, ויש לנו צבא שהוא אם ברצון או בכורה, צבא כיבוש, ויש לנו פולחן מולדת ופולחן אדמה ועבודת אלוהים מופרזת במקצת ויש לנו גאוה לאומית מפותחת מדי ואנו עם נוה לאקסטוז ולטריפים.

ומה שמציל אותנו זה הברדק. אולי זו התרופה לנאציזם. אולי צריכה להיות מידה מספקת של ברדק, כדי ששום תהלוכה לא תוכל ללכת ישר, ושום חצוצרה לא תוכל לנגן בלי זיופים והתוף ייצא מהקצב, והתל-מינים יבואו בגינים במקום בכחול לבן. ואולי המזל שלנו הוא שכשמישהו מתחיל לנאום, היכף יש מי שמצחקק בשורה האחרונה, והנואם עצמו הוא קצת כבד פה וקצת מבולבל. מסיבה זאת לא מקבל הכותב את הטיעון שיש היום, "גרמניה אחרת", שכן גרמניה, לדעתו, היא אותה גרמניה ורק הנסיבות השתנו, והן עלולות לצוץ שוב מחר שם או במקום אחר.

נושא הנאציזם מעסיק את הכותב יותר מכל נושא אחר בתולדות האנושות ומשמש לו כמיני "סולם ריכטר" לבדיקת סוגים שונים של עיוותים אנושיים. וכמו כל הפיכוכונדר, ככל שהוא לומד יותר את הסימפטומים של המחלה הממאירה הזאת, כך הוא מתחיל לממש ביתר מרץ את הבלוטות שלו עצמו, וכן מודד את חומו מדי שעה, מחמת הפחד המתמיד שמא יוצו סימפטור-מים כאלה גם אצלו.

ואולי המזל הוא באמת המנטאליות היסטיכונית שאנחנו הולכים וצוברים כאן, ולמרות כל התופעות שצוינו לעיל חוגג אצלנו הברדק ועל כל מונגה יש מאה מנהיגים. אולי זה מה שמציל אותנו מן התהלוכות הנאציות, ואולי זה יעמוד לנו גם בעתיד. זה — ולא טיקסי הלפידים שאנחנו עורכים ברצינות לא-לבאנטינית בכל יום שואה ויום זיכרון.

כשהדברים האלה נכתבים, מהדהדים בביתו של הכותב קולות תופים ורמקולים ופקודות שמאלי-מין ולימין-שור. בבית-ספר-תיכון סמוך עורכים חזרות לק"ראת טכס יום השואה. התלמידים לבושים כולם מדים אחידים, הניגיים, מסודרים בשורות ישרות, ורצוניים עד אימה. על הגנות כבר מותקנים הרמקולים הצור-מניים שינהלו את הטקס, ועל הבמה כבר מוצבים לפידי הזיכרון. כאן מעלים את זכר השואה באותם כלים ששימשו את התנועה הנאצית בעלייתה.

אחד הסרטים המרשימים ביותר אודות הנאצים, הוא הסרט הנאצי התיעודי המתאר את הראלי של המפלגה בנירנברג ב-1934, כשנה לאחר עלייתם לשלטון. לנאצים היו תפאורנים מעולים ואנשי יחסי-ציבור מזהי-רים ומפיקים מצויינים. מים שרואה את הסרט הזה יוכל להבין עד כמה שיש להיזהר ממדים ומדגלים ומיהומונונים וממשאות ולפידים ומתופים שנותנים מק"צבילכת. יש באביזרים האלה משהו שנוגע על הכימיה של המוח והופך את האידיאולוגיות המעורפלות ביותר למיקצבים ברורים וחדים ומהפנטים. הכל נהפך ל-טטטטטט, וזה בכלל לא חשוב אם המנגינה היא ל-"דיוטישלאנד איבר אלעס" או של "אנו נושאים לפידים". הקצב עושה את שלו, עם המדים והאש, והעניינים מתחילים לזוז, והם יזווו לכל כיוון שיוביל זה שבראש התהלוכה.

ואין שום בעייה לכונן את התהלוכה הזאת לכל אפיק חבוי או מודחק שמצוי בנפש הצועדים. מי נקי מגזענות? מי איננו שונא זרים? מי איננו מוכן להרחיב את שיטחו על חשבון השכן? גם כותב העמוד מעיד על עצמו שאינו נקי מיצרים אלה, אם כי הוא משדל להדחיקם כמיטב יכולתו. אבל הטקס-טם שמחרר את הנפש ממעצוריה, וכשהגולים מתחילות לצעוד והידיים להתנופף באויר, והמצב הפוליטי והחברתי נמצא בדיוק בנקודת הרתיחה שלו, הולכת התהלוכה וצוברת תאוצה עד שאפילו הצועדים בה שוב לא יוכלו לעצור את עצמם ולרדת.

ג. שיבחי הברדק

הנאצים השתמשו תחילה ביהודים כאובייקט בלבד, לניקוז ההסתכל והמרירות הגרמנית. אחר כך עודדו אותם להסתלק ככוחות עצמם, אחר כך החלו לטלקם במאורגן, אחר כך כלאו אותם למטרות עבודה ורק בסוף, כעבור שלוש-ארבע שנים החלו להשמידם בשיט-תיות. גם כאן היה תהליך והיתה אינרציה. כמעט עשרים שנה עברו מן היום שצף היטלר ועד שהתחילו תמחנות הראשונים להעלות עשן. אבל במבט לאחור, ניתן היה לצפות כבר בשלבים הראשונים לאן העניינים עלולים להתפתח.

במדינת ישראל, היום, ישנה מפלגה חוקית הרצה לבחירות, כשבין קריאות היסוד שבמצעה מדובר על שטחי-מחיה בשביל עם ישראל ועל עודוד הגירה ערבית מאורגנת מן הארץ. זוהי מפלגה בעלת תכונות נאציות מובהקות, אף שאנשיה יהודים כשרים. אילו היו נוצרות

